VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIX. évfolyam, 5588. szám

4 oldal, 20 bani

Vasárnap, 1963. február 24.

1963 Március 3

Néptanácsi képviselőválasztások előtt

Befejeződtek a találkozók

Február 22-én rajonszerte befejeződtek a találkozók a néptanácsi képviselőjelöltek és a választópolgárok között.

53.657 honpolgár vett részt ezeken a találkozókon. 3.484-en szólaltak fel s méltatták az eddig elért megvalósításokat. Közülük 1.235-en értékes javaslatokat tettek kerületük, községük továbbfejlesztése érdekében.

★

Tegnap kezdődtek meg a választási nagygyülések. Ezeken a gyüléseken az NDF bürö megbizottai válaszolnak a választópolgárok kérdéseire, majd együttesen megbeszélik: miként valósithatják meg a találkozókon elhangzott javaslatokat.

Ugyancsak ezeken a gyüléseken előadásokat tartanak, melyeken méltatják a rajonban elért eredményeket. Valamennyi gyülést szinvonalas kulturmüsor követi.

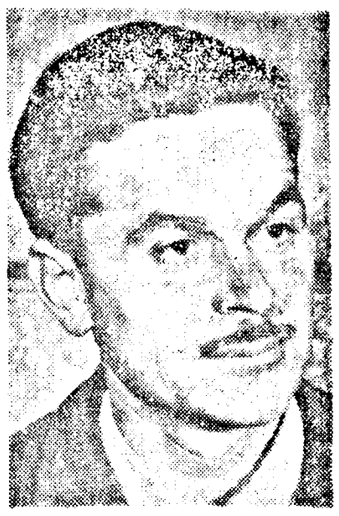

Ghenghiu Teodor a nagylaki Muresul kollektiv gazdaság alelnöke s a pártalapszervezet titkára. 1956-ban választották meg először néptanácsi képviselőnek a 32-es számu választókerületben. Azóta számos megvalósitást ért el a kerület lakósainak hozzájárulásával. Ezért javasolták ismét jelöltnek a kerületben.

Bogdan Gheorghe a pankotai téglagyár dolgozója, négy éve néptanácsi képviselője a 30-as számu választókerületnek. A kerület lakói nagy mértékben hozzájárultak az uj iskolaépület munkálataihoz is. Legutóbb a 11-es számu választókerületben javasolták jelöltnek.

A számok tükrében

Az utóbbi években sokat fejlődött Horia község. Az alábbiakban ismertetünk egy pár jelentősebb megvalósitást Horiáról.

★ A kollektiv gazdaság állóalapja meghaladja a 2 millió lejt.

★ 405 szarvasmarha, 600 sertés, 900 juh található a gazdaság tulajdonában.

★ 1962-ben csak a konyhakertészet 572.000 lejt jövedelmezett.

★ 124 kollektivista család épitett uj házat.

★ 185 rádiót, 360 aragáz-tüzhelyet, 112 motorettát, 27 motorkerékpárt s többszáz kerékpárt vásároltak.

★ A kulturotthont ujjáépitették és uj berendezéssel látták el.

★ Két uj tantermet épitettek.

★ Uj szövetkezeti boltot és büfét létesitettek.

★ Legjelentősebb megvalósitásuk, hogy a község villanyhálózatát bekapcsolták a magasfeszültségü áramhálózatba s ezáltal a községben állandóan van villany.

Értékes vállalások

A kürtösi GTA dolgozói a közelmultban vitatták meg az 1963-as évi tervfeladataikat. Ezalkalommal mérlegelték az elmult évben elért eredményeket, megvizsgálták: hol dolgoztak jól, hol voltak hiányosságok s mit kell tenni, hogy azokat idén kiküszöböljék és még nagyobb mértékben járuljanak hozzá a körzetükhöz tartozó kollektiv gazdaságok terméshozamainak növeléséhez. Kitünt, hogy a GTA vezetősége, a pártalapszervezet hathatós irányitásával, jól szervezte és irányitotta a munkát. Ennek tulajdonitható, hogy 1962-ben évi tervfeladatukat 103 százalékban teljesitették. E mellett — szorgalmas munkájuk nyomán — a sofronyai, kisiratosi, iratosi gazdaságokban, a kedvezőtlen időjárás ellenére is, jó kukorica-terméshozamot értek el. Kitünt: a traktorosok munkájában elért eredmények annak is tulajdonithatók, hogy most már minden gazdaságban állandósitották a traktoros brigádokat és a traktorosok nagy része az illető kollektiv gazdaság tagja is.

A kürtösi gépállomás traktorosai az 1963-as évi terv összeállitása alkalmával figyelembe vették: az elmult év végén beállott korai tél bizonyos mértékben akadályozta őket abban, hogy mindenütt elvégezzék az őszi mélyszántást. Ezért vállalták: még a kitavaszodás előtt felhasználnak minden alkalmas pillanatot arra hogy a fagyos napokon elvégezzék ezt a fontos munkát. Az évi tervfeladatok megvalósitása érdekében számos értékes vállalás hangzott el. Kovács István traktoros például igéretett tett arra, hogy évi tervfeladatát 10 százalékkal teljesiti tul és igyekszik minél jobb minőségü munkát végezni. Szellelki János, az 1-es számu brigád vezetője brigádja nevében vállalta, hogy a jóminőségü munka mellett tulszárnyalják tervelőirányzatukat. Pelle József kovács vállalta, hogy a szántási időszakban a műhely dolgozói mindent elkövetnek, hogy idejében jó, éles ekevasat juttassanak a traktoros brigádoknak. A traktorosok és a gépállomás többi dolgozója részéről elhangzott vállalások biztositékul szolgálnak arra, hogy 1963-ban valamennyien még nagyobb odaadással végzik munkájukat s maradéktalanul teljesitik tervfeladatukat.

Medve István,
levelező

A választási kampány alkalmával rajonunk valamennyi községében élénk kultúrtevékenység folyik

★ *Eddig 468 előadást tartottak, melyeken 36.353 honpolgár vett részt.*

★ *A 48 agitációs irodában 95 könyvismertetésre került sor, 4550 részvevő előtt.*

★ *238 politikai ismertetőn 15.380-an jelentek meg.*

★ *Összesen 673 kulturmüsort tartottak, (ezekből a találkozókon 188-at), amelyeket 11.845 választópolgár tekintett meg.*

★ *1483 társas rádióhallgatást szerveztek, több, mint 40.000 részvevővel.*

A Mezőgazdasági Főtanács földalap- és területrendezési szakosztályának ülése

A Mezőgazdasági Főtanács földalap- és területrendezési szakosztálya február 21—22-én ülést tartott.

Az ülésen megvitatták a rajonok földalapként nyilvántartott területek gazdaságközi rendezésének problémáit és a föld ésszerü kihasználásával kapcsolatos vázlatok elkészitésének kérdéseit.

A mezőgazdaság kollektivizálásának befejezése szükségessé tette a gazdaságközi területrendezést, amelynek célja a szocialista mezőgazdasági egységek szétszórt területeinek a termelőközpontok közelében csoportositott nagy területekbe való tagositása, az egységek határai szabályos formájának létrehozása, a földalap (mezőgazdasági, erdészeti, vizek) alegységeinek, valamint az állami és kollektiv gazdaságok földjeinek elhatárolása. Ezek a munkák biztositják a föld minél ésszerübb kihasználását és megteremtik a feltételeket a mezőgazdasági termelőfolyamat jó megszervezésére és lebonyolitására. Ezidelig 62 rajonban végeztek ilyen munkákat és több mint 2000 szocialista mezőgazdasági egységben készitették el a föld nyilvántartási és kihasználási vázlatait.

Az idén bővitik a rajonok gazdaságközi területrendezési munkálatainak tartalmát. Az ülésen hangsulyozták, hogy a fenti intézkedésekkel egyidejüleg a földalap nyilvántartási munkákat is el kell végezni, tanulmányokat kell készitenl egyes utak kiigazitására és áthelyezésére, az egyesitett kollektiv gazdaságok termelési központjainak elhelyezésére, a községhatárok kijelölésére, a mezőgazdaság kollektivizálása nyomán létrejött körülmények között.

A föld ésszerü kihasználása vázlatainak célja: helyesen elosztani a földet használati kategóriák szerint — szántó, szőlő, legelő, gyümölcsös —, felderiteni azokat a területeket, amelyekkel növelhető a szántóterület s amelyek szőlő- és gyümölcsfaültetés révén hasznosithatók. A vázlatok feltüntetnek majd egyszerü intézkedéseket a területrendezésre és a talajerózió lekü̇zdésére, a növényfajták termesztésére és a területek állandó munkabrigádok közötti felosztására.

A rajonok területének gazdaságközi rendezésére vonatkozó munkálatok, valamint a föld ésszerü használatával kapcsolatos vázlatok nagy segitséget jelentenek a szocialista mezőgazdasági egységek számára a termelőfolyamat célszerü megszervezésében.

(Agerpres)

Lapunk 3—4 oldalán:

Az RMP I. kongresszusának 15. évfordulója

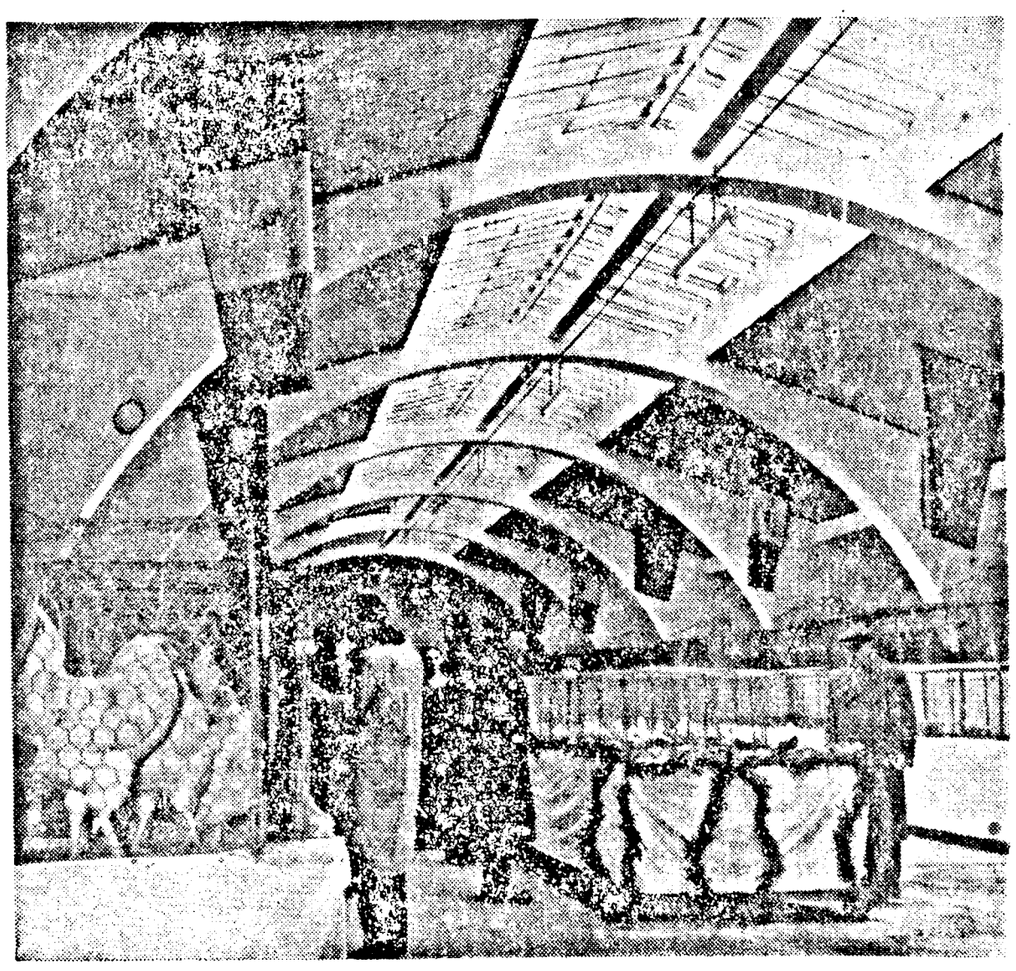

Pillanatképek egy kiállításról

Tegnapi lapszámunkban már hirt adtunk arról, hogy pénteken délelőtt az aradi kisállatt- és baromfi-tenyésztő egyesület rendezésében kiállitás nyilt a Mihai Viteazul téren. Már az első napon többszázan tekintették meg a kiállitást, ahol különböző kisállatokat, baromfikat láthattak. Összesen 225 ketrecet állitottak fel.

Minden ketrec előtt megállnak a látogatók és érdeklődéssel szemlélik a szebbnél-szebb kisállatokat, baromfikat. Az egyik ketrecben 16 galambot helyeztek el.

Urcan Francisc, az egyesület galambszakosztályának vezetője nyujt felvilágositást.

— Ezek a galambok — magyarázza, — nagyon magasan repülnek, elérik az 1200 métert. A tavalyi versenyen az első helyre kerültek a magas repülésben.

Egy másik ketrecben szintén röpgalambokat helyeztek el. Ezek az ugynevezett aradi szalagos keringők. Van köztük ezüst, sárgafakó, vörösfakó.

— Ezek itten husgalambok — magyarázza tovább kisérőnk. — Három hét után a fiókák elérik az 50 dekát...

Pávákat, fácánokat, törpepapagájokat, különböző fajtyukokat, rucákat, libákat, házi nyulakat stb. láthatnak még a kiállitás megtekintői. A csarnok egyik sarkában csirkekeltető gépet helyeztek el. A látogatóknak felvilágositást nyujtanak a keltetőgép működéséről, amelybe 1000 tojást helyezhetnek el egyszerre.

A kiállitás hétfő estig tekinthető meg.

Épül-szépül DRÁGA HAZÁNK

Faiparunk újdonsága: a porózus farostlemez

Építészeti szakembereink számára égető kérdés a szigetelőanyagok megoldása. Az Erdőipari Kutatóintézet tudományos munkatársai most egy olyan uj anyag ipari méretü termelésének eljárását dolgozták ki, amely lényegében megoldja épitkezéseinknél a hő- és hangszigetelés kérdését.

Az intézet kisérleti állomásán porózus farostlemezt állitottak elő, amely kitünő hang- és hőszigetelőnek bizonyult. Az uj anyag abban különbözik a rendes farostlemeztől, hogy lazább kötésü, hő- és hangvezetőképessége megközeliti a parafáét.

Vizben alig dagad. A parafinnal telitett lemez vizfelszivása 2 órai áztatás után 4—8, a bitumennel telitetté pedig alig 3—5 százalék. Az uj anyag fizikai ellenállása nem nagy, de eléggé szilárd ahhoz, hogy birja a szállitást és feldolgozást.

Amint az épitészeti szakemberek megállapitották, kiváló hő- és hangszigetelő vakpadlóként felhasználva lamelláris parkett, polivinilinpadló, linóleum és más padlóanyag alatt, lakások, irodák, előadótermek, munkacsarnokok elválasztó falaiban.

Falemezzel, kemény forgács- és farostlemezzel kombinálva jó hang- és hőszigetelésü barakkokat, lehet belőle épiteni, ajtókat bélelni. Felhasználható személy- és tehervagonok falainak, tetejének, zárt tehergépkocsik bélelésére, hajókajütök szigetelésére stb.

Egyik nagy előnye, hogy olcsó és nagyon tartós.

A verseny győztesei

A napokban zajlott le a fővárosban a legjobb cipőfelsőrészszabók és stancolók országos versenye. A legjobb felsőrészszabó cimet Stefan Oprea, a fővárosi N. Bălcescu cipőgyár munkása, az országszerte ismert Nicolae Militaru brigádjának tagja nyerte el. A második helyen a zsombolyai Engel József, a harmadikon a nagyváradi Asztalos Gyula végzett.

A legjobb stancoló cimet Gheorghe Chireanu, a kolozsvári bőr- és cipőüzem munkása nyerte el. Paul Dindărescu, a bukaresti Dimbovița gyártól és Gheorghe Coros, a medgyesi 8 Mai gyártól a második, illetve a harmadik helyen végzett.

Uj üzletek a tengerparton

A tengerparti üdülőhelyeken uj kereskedelmi egységek létesültek. Jelenleg a konstancai Cazino és Marea Neagră éttermeket tatarozzák. Ugyancsak Konstancán 12 egységet magában foglaló üzletház épül iparcikkek és élelmiszerek árusitására, továbbá ujabb strandvendéglő, egy cukrászda és egy falatozó. Mangálián, Costinesti-en, Észak- és Dél-Eforián iparművészeti cikkeket, gyümölcsöt, élelmiszereket és frissitőket árusitó egységeket, Techirgiolban pedig uj cukrászdát rendeznek be.

A vajdahunyadi kohászati kombinátban

Belső tartalékokat tárnak fel

A vajdahunyadi Kohászati Kombinát hengerészei uj belső tartalékokat tárnak fel, hogy teljesitsék ez évi vállalásukat: 60.000 tonna hengerelt árut gyártsanak terven felül. Az előhengerdében például a legfőbb munkahelyeket a tapasztaltabb munkásokra bizták, akik nemrég szakmai továbbképző tanfolyamon vettek részt. Lényegesen megjavult a mélykemencék adagolása magasabb hőfokra hevitett bugákkal, ami lehetővé teszi minden egyes buga hengerlési idejének 10—15 másodperccel való lerövidi-tését. A munkakollektiva felére csökkentette a hengersorok vesztegzési idejét az elmult évihez képest. A 650 milliméteres hengermüben a kemencék hőellátásának megjavitásával minden egyes váltás naponta átlag 55 tonnával több hengerelt árut adott az előirányzaton felül.

Megjavult a termékek minősége is. Az előhengerde munkásai például a selejt arányát 15 százalékkal csökkentették a normához képest.

Román szakember Indiában

Ion Petcu román mérnök az első indiai állami szondát furó román szakemberek vezetője, s az utóbbi időben az indiai kőolaj- és földgázbizottság tanácsosa, hét évi ott tartózkodás után nemrég elutazott Indiából. Ion Petcu mérnök ezalkalomból interjut adott a Press Trust of India hirügynökségnek. Az indiai rádióállomások és számos központi lap terjedelmes részleteket közölt a román szakember interjujából, hangsulyozva, hogy milyen értékes müszaki segitséget nyujt a Román NK Indiának kőolajipara fejlesztésében és a szakkádérek kiképzésében.

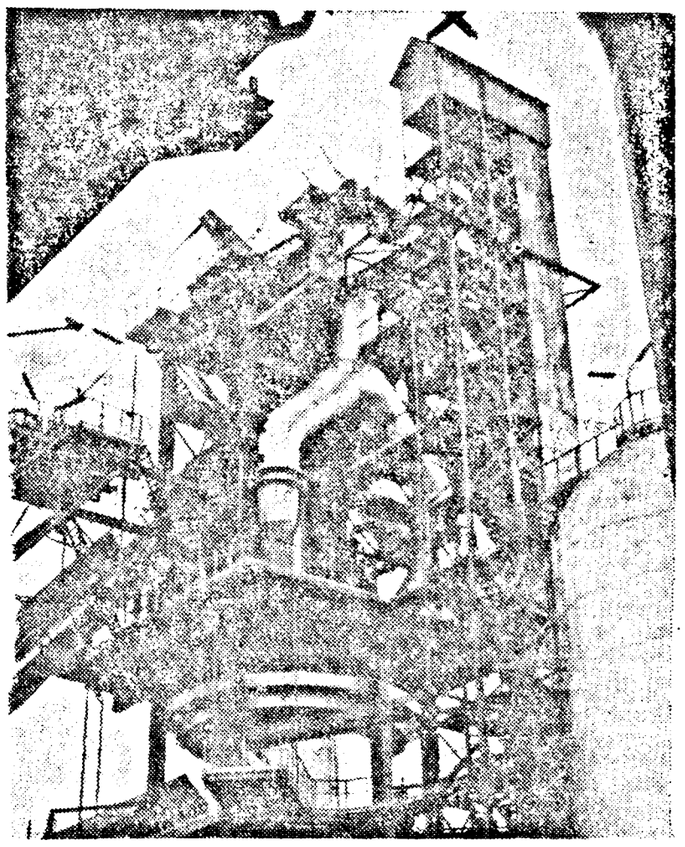

RESICA: az egyik uj magaskohó.

Legújabb

Korszerű áruház

Február 20-án korszerü Universal áruházat adtak át rendeltetésének Vingán. Az áruházat uj butorzattal látták el. Az üzletben a vásárlók megtalálhatják a keresett árukat.

— Az áruház befejezésének munkálataihoz nagy mértékben hozzájárultak a lakosok is — jelentette ki Hügel János elvtárs, a községi néptanács titkára. — Többek között különösen Lénárt János és Dugocicu Vasile voltak azok, akik önkéntes munkával segédkeztek az üzlet épitésénél.

Ünnepi gyűlés

Tegnap délután ünnepi gyülést tartottak az ipari termékeket árusitó Helyi Kereskedelmi Szervezet Köztársaság uti termében. Ez alkalommal a temesvári VIII. árulerakat aradi egysége munkaközösségének az elért eredményekért átnyujtották az élenjárók versenyzászlaját.

Filmvetités

Ma délelőtt 11 órai kezdettel ismét filmvetitésre kerül sor az ARLUS városi tanácsánál. Ez alkalommal előadják a Légy boldog Ani cimü bolgár filmet. A film megtekintésére iskolásokat hivtak meg.

Ezt a filmet vetitik a Szabó Árpád kulturotthonban is délután fél öt órai kezdettel.

Barátságos mérkőzések

Városunk A- és B-osztályu labdarugó csapatai, valamint a tartományi bajnokságban szereplő együttesek tovább folytatják előkészületeiket. Vasárnap délelőtt több barátságos, edzőjellegü labdarugó mérkőzésre kerül sor.

Az UTA csapata a gyár kispályáján játszik délelőtt 11 órai kezdettel. Ellenfele a Brádi Aurul lesz. Ugyancsak ma, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel játszik barátságos mérkőzést a Vagonul és a CFR-IRTA csapata. A mérkőzést a mikelakai Olimpia pályán tartják. Érdekesnek igérkezik ez a mérkőzés, hiszen hétközben mindkét csapat jól szerepelt. Mint ismeretes, a Vagonul 2:1-re győzött a Temesvári Stiința ellen, a CFR-IRTA pedig 8:1 arányban multa felül a Nagyszentmiklósi Unireát.

A tartományi bajnokságban szereplő csapataink, a Teba és az ICA háromszor harminc perces edzőjellegü mérkőzést játszanak. Erre a mérkőzésre délelőtt 10 órakor kerül sor az ICA kispályáján.

MŰVELŐDÉS

Állandó képzőművészeti kiállítás

Az aradi tartományi múzeumban

A széles néptömegek kulturális nevelésében fontos szerepet játszanak a muzeumok, melyek lehetővé teszik művészeti hagyományaink megismerését, értékelését és népszerűsítését. Ezt a célt szolgálja az aradi múzeum ujonnan átrendezett román képzőművészeti osztálya is. A szigoruan tudományos és muzeológiai elvek alapján átrendezett galéria anyaga elvezeti a látogatót a XIX. századbeli román festészet kialakulásától napjainkig, szocialista-realista művészetünk legujabb alkotásáig. A csaknem másfél évszázadot felölelő anyag keresztmetszetét adja a kor művészetének, sokkal teljesebben, mint az eddigi hasonló témakörben rendezett kiállításaink. A kiállítás hiven követi a román művészet történet korszakait és azon belül igyekszik időrendi sorrendben bemutatni mindazon művészeket és alkotásaikat, akik hozzájárultak nemzeti festészetünk kialakulásához és továbbfejlesztéséhez.

A festmény-anyagot, amely részben az aradi muzeum tulajdona, részben a bukaresti Szépművészeti Muzeum raktáranyaga — hatásosan egészíti ki a kapcsolódó szoborkiállítás. Korban és stilusban harmonikusan illeszkednek a szobrok a bemutatott festmények közé, ezáltal még teljesebb és átfogóbb képet adva a román képzőművészet fejlődéséről. Az állandó jellegü kiállítás első terme betekintést nyujt a XIX. század első felének művészetébe. Magába foglalja az arcképfestészet kezdeti és fejlődési szakaszának alkotásait, szemléltetve azokat a változásokat, melyeket az 1848-as forradalom festői gyakoroltak e műfaj fejlődésére. E teremben a látogatók megismerkedhetnek első tájképfestőink, továbbá a kompozició megalapitóiának, Gheorghe Tatarescunak nevével. Ez utóbbi gazdag művészeti és pedagógiai tevékenységével fontos szerepet játszott a román nemzeti piktura kialakulása terén.

Az emlitett korszak legkimagaslóbb és legismertebb egyénisége Teodor Aman, akinek a művészeti élet szervezésével (szépművészeti iskola megalapitása, első kollektiv kiállitás megszervezése) gazdag alkotó munkásságával sikerült tovább vinnie ezt a haladó hagyományt, melyet az 1848-as forradalom festői alapoztak meg. A második teremben kiállitott arcképei a nép életéből meritett kompoziciói, valamint csendéletei Teodor Aman nagy művészi egyéniségéről és tudásáról beszélnek. A következő két terem a XIX. század második felének haladó művészeivel ismerteti meg a látogatót. (Sava Hentia, Mihail Dan).

Nicolae Grigorescu, a román festészet legkiemelkedőbb alakja uj utakat nyitott a hazai képzőművészet terén. A paraszti élet és a költőien szép hazai táj szenvedélyes rajongója a természet közvetlen ábrázolásával a hazai modern festészet megalapitójává lett. Kiállitott művei (14 darab) a művész mélységes hazaszeretetéről és páratlan tehetségéről tanuskodnak. Előtte senki sem tudta olyan hitelesen visszaadni a hazai táj szépségeit, a román parasztok akkori nyomoruságos, kilátástalan életét. Megörökitette mindazt, ami annyira jellegzetes és annyira nemzeti. A dombok gazdag növényzete, a völgyekben tovahaladó ökrös szekerek, pásztorfiuk, mind megjelennek képein néha napfényesebb, melegebb, máskor viszont borusabb, komorabb tónusokban.

Alkotásai közül legkiemelkedőbbek azok, amelyeknek tematikáját az 1877-es függetlenségi háboruból meritette. Maga is beállt a hadseregbe, s igy a csaták helyszinén készitette rajzait, vázlatait. Leghitelesebb a „Smirdani ütközet" cimü kompoziciója, melynek egy kis szénvázlata az ujonnan kiállitott munkák között szerepel.

A következő teremben Grigorescu legjelentősebb követőjének, a román festészet legnagyobb koloristájának művei fogadják a látogatót. Luchian művészetét, aki festészetével erős hatást gyakorolt századunk első felének művészetére, szenvedélyes igazságkeresés, az emberek és a természet iránti mélységes szeretet jellemzi. A nagy művész élete utolsó évelben ecsetjét paralizált ujjaihoz kötötte és ugy folytatta alkotó tevékenységét. Lehelet-finomságu tájképei, szimpompás virágképei muzeumaink legszebb és legértékesebb mükincsei közé tartoznak.

A századforduló legnépszerübb festője, a proletariátus és az 1907-es parasztmozgalom krónikása, Octav Bănciă művét is itt találjuk a nagy kolorista Luchian alkotásai mellett. Bănciă művészetéről, a felszabadulás előtt senki sem mert szót ejteni. A proletár festészet uttörője, aki megörökitette a munkások és dolgozó parasztok szenvedéssel telitett életét, harcolt a kizsákmányolás és elnyomatás ellen, nyiltan állást foglalt a háboru kitörésekor a béke mellett. Merész tematikája nem elégszik meg az események megörökitésével, de a forradalmár tüzével kommentálja azokat festészetünk történetében azelőtt ismeretlen erős kritikai érzéssel.

A következő, s egyben a modern román piktura utolsó termében a két világháboru művészeinek nevével és alkotásaival ismerkedhetik meg a látogató. Nicolae Tonitza, I. Al. Steriadi, Stefan Dumitrescu, Gheorghe Petrascu és mások alkotásait a művészi sokoldaluság és a különböző művészi irányzatok hatása jellemzi.

A felszabadulás utáni mélyreható változások, amelyek hazánk politikai, társadalmi és gazdasági életében végbementek, erőteljes visszhangra találtak a művészet terén is. Művészeinknek — állandó kapcsolatban a mindennapi élettel —, sikerült kitartó munkával megvetniök a szocialista realista művészet alapjait. Természetesen művészeink nem elégedtek meg festészetünk tradicióinak átértékelésével, hanem friss, ujitó szellemet hoztak a művészetbe, melynek uj tartalmat és formát adtak.

Ezeket az elveket tükrözi vissza a nemzeti galéria mai festészetének tára. A kompoziciós tematika — melyet Cornellu Baba, Miklóssy Gábor, Feier Petru, Octav Angheluta és mások művei tolmácsolnak — mellett az arcképfestészet kitünő alkotásai is megragadják a látogatók figyelmét. Iosif Iser, Ciucurescu Alexandru, Ion Pacea munkái a realista emberábrázolás elismerésre méltó teljesitményel.

A tájképek közül Luchian, Grigorescu, Aurel Ciupe művei gyönyörködtetik a látogatókat, arról tanuskodva, hogy művészeink szépérzéke rendkivül kifinomult és palettájuk gazdag.

Az állandó kiállitás városunk képzőművészeinek alkotásaiból is izelitőt ad. Frentiu Sever, Hajós Imre, Baranyai Ferenc, Chirilovici Nicolae, továbbá Bicfalvi Nicolae kiállitott vásznai arról tanuskodnak, hogy művészeink aktivan részt vesznek a szocialista-realista művészet továbbfejlesztésében. Az ujonnan megnyilt galéria szeretettel várja városunk dolgozóit, hogy tanubizonyságot tegyen arról a fejlődésről, amelyet hazai képzőművészetünk a XIX. és XX. században megtett.

Ferencz Irma

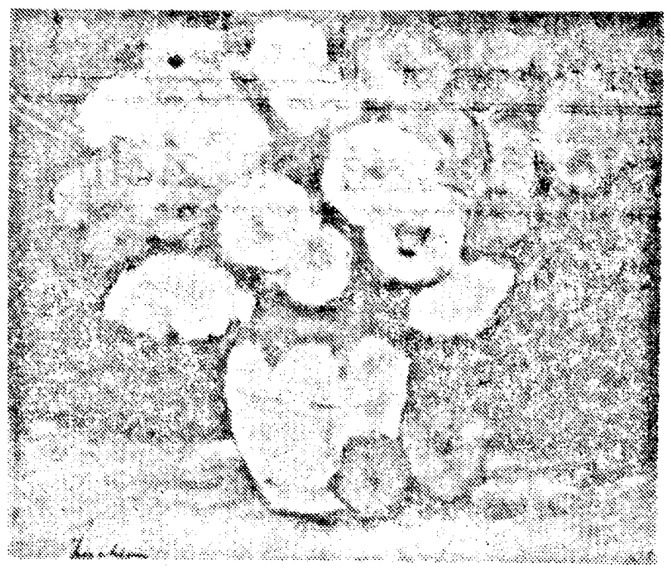

Stefan Luchian: Virágok

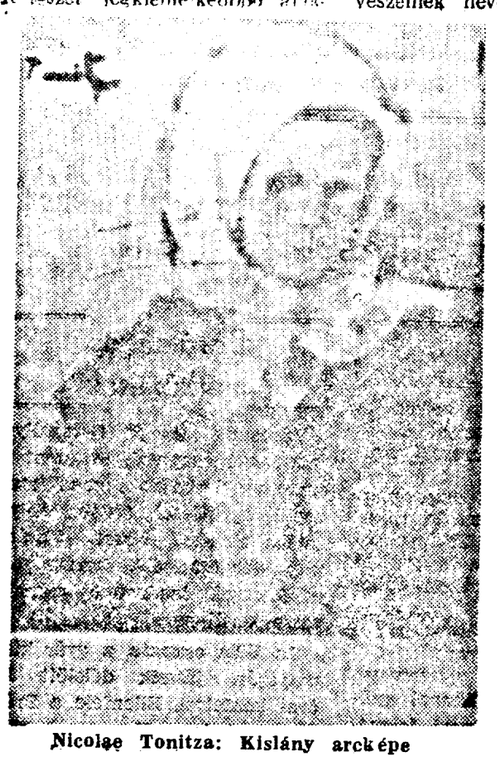

Nicolae Tonitza: Kislány arcképe

SHERASIM EMIL

KÖTELESSÉG

Házunk előtt a fügefa
ugy tárja szét sok kopár ágát,
mintha csak attól függne a
napfényes, éltető meleg,
Hogy meghallgatják-e a vágyát...

Künn vasfogakkal mar a fagy.
Mig elnézem az ablakon át,
tán tavaszt álmodik, avagy
marcangolja a fájdalom
és visszasirja déli honát?

Ám mihelyt elolvad a hó,
kipattantja reménydus zöldjét.
Az élete ha rossz, ha jó,
munkához lát, lombot ereszt
és megtermi izes gyümölcsét.

Születésének 125. évfordulóján

Emlékezés B. P. Hasdeura

Folyton harcban állt. Csak az emberszeretet volt maradandó számára. Hatalmas tudása eszköz volt, hogy minél jobban megértse a világot, az életet. Mint iró, történész, filológus és ujságiró egyetlen eseményt tartott mindenekfölött valónak: több fényt, több embereket!

1838 február 26.-án született a Hotin városa mellett lévő Cristinesti községben (Moldvai SzSzK). Már nagyapja érdeklődött az irodalom iránt és maga is verselgetett. Apja, Alexandru, tanár ember volt, akit kutató munkájáért beválasztottak az ogyessza régészeti társaság tagjai közé. Érthető, hogy már a környezet felkeltette az ifju Hasdeuban az érdeklődést az irodalom és a népmüvészet iránt. A kisinyovi főgimnázium elvégzése után a horkovi egyetemen folytatja tanulmányait. Az akkori Oroszország forradalmi megmozdulásai (a Tarasz Sevcsenko szervezte összeesküvés, a Petrasevszkij kör) mély nyomokat hagynak az ifju lelkében. Hasdeu, aki jól ismeri Puskin, Lermontov, Gogoly, Bjelinszkij és Herzen gyujtó hatásu müveit, maga is részt vesz egy titkos szövetségben. Hamarosan azonban menekülnie kell. Román földön egyike lesz a fejedelemségek egyesülése és a társadalmi megujhódás leglelkesebb agitátorainak. El is veszti birói állását. Iasiba megy, ahol élénk ujságiró tevékenységet fejt ki. A haladás szolgálatába állitott fölényes tudása, csillogó szellemessége érvényesül publicisztikai tevékenységében akkor is, amikor maga alapit lapot (1858-ban Rominia cimmel, később pedig a Lumina cimü folyóiratot). Al. Odobescu jóváhagyásával kinevezik az Állami Levéltár igazgatójává. Az itt töltött 3 évtized alatt rendkivül értékes tudományos munkát végzett, ennek eredménye az Arkiva Istorică a Romîniei (Románia Történeti tára, forráskiadvány 1864—1868.), az Istoria Critică a Romînilor (A románok kritikai története, 1872—75), a Cuvente din bătrîni (Szavak — régiektől, szövegkiadvány, 1878—1881), és a Ioan Vodă cel Cumplit (Rettenetes János vajda, monográfia, 1865). Nevétől elválaszthatatlan a méreteiben ma is tiszteletet ébresztő tudományos mü az Etymologicum Magnum Romaniae (Románia Nagy Szófejtő Szótára, 1887—1893). Alaposságára jellemző, hogy nem kevesebb mint 206 kérdést tartalmazó kérdőiveket küldött a falusi értelmiségiekhez adatgyüjtés céljából.

Élete e szakaszában is az irodalom és a politika elválaszthatatlan. Lankadatlan harcban áll Titu Maiorescu reakciós szemléletü Junimea irodalmi körével. Haladó gondolkodásu irótársaival ugyanakkor szenvedélyesen keresi a román irodalom megujhódásának utjait. A Revista Nouă cimü folyóirata (1887) is ezt a célt szolgálja.

Hasdeu legismertebb és legnépszerübb irodalmi müve a Răzvan és Vidra cimü öt énekből álló drámai költemény (1867). Jelentőségének igazolására elég, ha idézzük a nagy Caragiale jellemzését: „a román irodalom első elfogadható drámája"... A müben „egészséges képzelet nyilatkozik meg, a jellemek eredetiek és nagyrészt hüek s számos jelenet valóban drámai erejü". A Răzvan és Vidra erőteljes társadalmi mondanivalóju dráma, különösen az első és második felvonás jelentős ebből a szempontból.

Életének nagy egyéni tragédiája, Julia leányának halála (1888) lelohasztja alkotó kedvét, a spiritizmus, miszticizmus csákutcájába juttatja tehetségét, tisztánlátását. Utolsó évei már mindenkitől elhagyatva, elfeledve tölti cimpinai „kastélyában". 1907-ben halt meg.

F. T.

Kultúrotthonok tapasztalataiból

Filmek és tömegrendezvények

Horia községben a politikalnevelő tevékenységet a pártalapszervezet állandó irányitásával végzik. A tömegszervezetekkel közös munkatervet dolgoztak ki a téli időszakra. A III. pártkongresszus dokumentumainak szellemében arra törekedtek, hogy a kulturálisnevelő tevékenység hozzájáruljon a szocialista öntudat fejlesztéséhez, a közösségi szellem megszilárditásához, a közvagyon nagyfoku megbecsüléséhez és általában a kollektiv gazdaság gazdasági-szervezeti megerősitéséhez.

Az emlitett célkitüzések valóraváltásában jelentős szerepet játszanak a filmelőadások. A kulturotthon vezetősége és a kollektiv gazdaság vezető tanácsa éppen ezért nagy figyelmet forditott arra, hogy az agro-zootechnikai tanfolyamokon és a mezőgazdasági előadásokon részletesen ismertessék az ott vetitett dokumentum filmeket. Az előadó például beszélt a következő kisfilmek tartalmáról: **„A kukoricatermesztés technikája a hektáronkénti 5.000 kilogrammos termés elérése érdekében"; „A nagyüzemü zöldségtermesztésről"; „A talaj termőképességének növeléséről"; „A talajmunkák gépesitéséről" stb.**

A filmelőadások hatékonyságának növelésére különböző rendezvényeket szerveztek: ismertetéseket, beszámolókat, amelyeken közremüködött a kulturotthon előadói munkaközössége. Az előadók rendszerint alaposan felkészültek az ismertetők megtartására, részletesen dokumentálódtak a rendelkezésre álló tudományos ismeretterjesztő müvekből és legtöbbször külön megtekintették a filmet mielőtt a közönség előtt vetitésre került volna.

A dokumentumfilmeket igyekeztek minél hatékonyabban felhasználni a régi, maradi gondolkodás elleni küzdelemben is, a természettudományi alapon nyugvó helyes világszemlélet kialakitásáért. A község lakosai nagy érdeklődéssel tekintették meg például a következő alkotásokat: **A kozmikus korszak kezdete; Ismét a csillagok felé; Föld, világür, Föld** stb. A bemutatást egybekapcsolták hasonló témáju előadásokkal és ezáltal még több lehetőség nyilt a természet titkainak felderitésére, a tudományos igazságok ismertetésére. Legtöbb rendezvényen a jelenlévők közül számosan kérdéseket tettek fel. Annak érdekében, hogy az érdeklődők minél kielégitőbb választ kaphassanak, az ürkutatással kapcsolatos előadásra tudományos **brigádot is meghivtak,** amelynek tagjai a nehezebb kérdésekre nyujtottak felvilágositást.

Érdemes hangsulyozni a rendezvényekkel kapcsolatos itteni bevált tapasztalatot. Az előadó a filmbemutató előtt rövid, 10—15 perces ismertetőt tart, hangsulyozza a film fontosabb részeit, megmagyarázza azokat a tudományos fogalmakat, amelyeket feltételezhetően a nézők többsége nem ért. Kivánatos, hogy a vetités után az előadó válaszoljon a jelenlévők kérdéseire és foglalja össze a tanulságokat, különösen kiemelve azokat, amelyeknek a kollektivisták hasznát vehetik mindennapi tevékenységükben.

Nem tévedünk, ha azt állitjuk: a gyakori és vonzó tömegrendezvények nagy mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy Horián az elmult esztendőben bemutatott 146 játék-, valamint tudományt népszerüsitő dokumentum filmet több mint huszonhároméezren tekintették meg.

Farkas Tibor

A telefonista

Szejdbejli hasonló cimü elbeszélése nyomán készült azerbajdzsáni filmet mutatják be a jövő héten a Dózsa György meziban. A film napjainkban játszódik le és egy fiatal telefonistaleány életének egyik epizódját vetiti elénk hiteles erővel. Mehribannak, a sziv és józan ész között kell választania, s hogy a kettő közül melyikre hallgat, arra a film eseményei adnak érthető választ.

Hajdani választások

Emil Gîrleanu A SZÓNOK

Éppen végzett a pecsenyével, amikor Ghiță Năstrate, a kortes, egy levéllel állitott be hozzá. Tase Filoreanu uram ráérősen felszakitotta a boritékot és olvasni kezdte a levelet:

Drága Tasem!

Kihez is fordulhatnék, mikor bajban vagyok? Természetesen tehozzád! Sürgős ügyben azonnal el kell utaznom, és — mint tudod — ma este nyolc órakor két gyülésen is beszélnem kellene: a III. és IV. kerületben. Nagy tehetségedben bizva, nyugodt lélekkel utazom el; tudom, hogy erősebbnek érezhetem magam, mintha személyesen szólhatnék választóimhoz. Hálás híved:

Jean

U. i. Bocsáss meg, hogy ilyen kutyafuttában irok; félóra mulva indul a vonatom. Még csak annyit, hogy választási jelünk — a Kereszt.

Sokszor kapott már levelet a vezértől, de ilyen bensőséges sorokat még sohasem olvasott tőle. Tase uram odavolt a boldogságtól. Sebtében lenyelt még egy darab lepényt, kettőthármat hörpintett a feketéjéből, aztán kocsit rendelt. Hét órára járt az idő. Felvette redingotját, megtömte dohányszelencéjét, felesége őnagysága, Tica Filoreanu urhölgy pedig egy-két fogpiszkálót rejtett a tárcájába — arra az esetre, ha férjeura a gyülés után barátaival be találna térni valahova egy kis falatozóba.

A kocsi néhány perc mulva fürgén gördült a Jupiter terem felé, ahol a III. kerület gyülése volt meghirdetve. A választók akkora üdvrivalgással fogadták Tase Filoreanut, hogy csak ugy rengett bele a terem. Mindenki tudta, hogy nagy szónok. Amint végighaladt a széksorok között, Tase arca pirba borult, mint az almavirág; amint leült az asztal elé, ugy kigyulladt, akár a rózsa, amikor pedig felemelte az ujját, hogy csendet kérjen, orcája ugy lángolt, mint a bazsarózsa. Csend támadt körülötte és ő hozzáfogott a beszédhez. Első szavai inkább csak suttogva hagyták el az ajkát, de mindig igy járt, amikor szónoklatba kezdett. Szavai eleinte mindig mintha elfulladtak, összefolytak, egymásba torlódtak volna fogainak rácsozata előtt, mig végül is sikerült urrá válnia fölöttük, ráncba szednie s egyenként, tisztán utjukra bocsátania őket, mert azt meg kell hagyni, hogy Tase urammak volt bizonyos adottsága a hatásos szófüzéshez. Zavara csupán két-három pillanatig tartott; a választók aztán tüstént ráismertek igazi hangjára, amely most is, mint mindig, csakugy mennydörgött és villámokat szórt mindazok ellen, akik más véleményen mertek lenni, mint ő és barátai..., Mindent Tase Filoreanu és társai csináltak; ők hozták rendbe az ország szénáját; tőlük származnak a bölcs törvények; ők tették olcsóbbá az életet; minden jótét lélek csak tőlük reméllheti jövendőbeli boldogulását!...

Olykor egy-egy rekedt hang rikoltott közbe: „Ugy van" — utána olyan viharosan robbant ki a kiáltozás, hogy az üvegtáblák megzörrentek bele: „Ugy van! Ugy van! Ugy van!" A terem mélyén egy oszlop mellett, hadonászó köpcös ember székére felugorva bőgte: „Abcug! Le velük!" Aztán megtántorodott, hogy le ne essék, átölelte az oszlopot. Năstrate magasra emelte botját s kiadta a parancsot: „Csend legyen!" S egyszeriben csend lett.

Aztán tovább ömlött a szó Tase ur szájából. Meghitt cimborákként követték egymást a szavai, mint akik jól tudják, mi a tennivalójuk...

Tase uram még csak most kezdett igazán belemelegedni a beszédbe. Közben semmi sem kerülte el a figyelmét s már másra is tudott gondolni; jól tudta, hogy lenyügözte a termet, érezte, hogy most már három-négy óra hosszat is tudna beszélni egyfolytában, akár egy hétig is, ha kell. De hirtelen eszébe jutott, hogy van még egy gyülése. Be kellett hát fejeznie a beszédet. Hogy is szólt csak az utóirat: „Még csak annyit, hogy választási jelünk a — Kereszt". Nagyszerü! Ez lesz a csattanó is; pompásan fogja befejezni. Tase uram délcegen kihuzta magát.

— Igy hát, szeretett barátaim, mielőtt szavaimat befejezném, fel akarom még hivni a figyelmeteket, hogy választási jelünk, az a jel, amellyel harcba indulunk — a Kereszt, ezzel vivjuk ki a győzelmet. Mert, uraim, ősi hitünk jele a Kereszt; a Kereszt volt a legelső jel, amelyre édesanyánk megtanitott, hogy a szent oltárkép előtt keresztet vethessünk; a Kereszt tündöklésére haltak kinhalált a szent vértanuk; a Keresztért harcoltak az évszázadok során vitéz fejedelmeink; a Kereszttel áldozta fel életét a mi urunk, Jézus Krisztus, hogy az emberek vétkei megváltassanak! A Kereszt jele vezessen hát benneteket — higgyetek benne és győzni fogtok. És gondoljátok meg, szeretett választópolgárok, hogy amidőn mi, jó keresztények módjára szállunk harcba, addig ellenfeleink hitvány pogányként a Csillagot választották jelükül, mintha csak azért tették volna, hogy elmondhassuk róluk: „Jaj a csillagzatuknak!" A Csillagot választották, amely épp oly messze van tőlünk, akárcsak ők maguk mindnyájunk szivétől; a Csillagot, melynek épp oly hideg a fénye, mint amilyen érzéstelen a lelkük; a Csillagot választották, a hulló csillagot, amely mögött nem marad más, mint egy pillanatig tartó villanás hazug fénye. De hiszen méltán is választották azt, amit választottak, mert hát, szeretett választópolgárok, a jelenlegi kormány valóban rossz csillagzata a szegény országnak!... Vessetek hát keresztet, tagadjatok meg minden közösséget azokkal, akik gonosz szellemek gyanánt a csillagok között akarnak röpködni és tartsatok velünk, szeretve tisztelt választópolgárok...

Izzadtságtól gyöngyöző homlokkal, szuszogva, mintha gőzfürdőből került volna ki, csak nagy üggyel-bajjal birta magát átvágni a tömegen, hogy leszálljon az emelvényről. Mindenki kezet akart szoritani vele, mindenki szeretett volna legalább egy szót intézni hozzá, mig a terem dübörgött-dobogott, mintha egy megvadult ménes vágtatott volna át rajta.

Tase uram végre nagyneheze megközelitette az ajtót s közben arra gondolt, hogy a másik kerületbeli választók azóta minden bizonnyal rég elvesztették türelmüket, igy hát sietnie kell. De épp amikor az ajtóhoz ért, egy futástól zihálló ember levelet nyujtott át neki. Tase Filoreanu átvette a levelet s a terem egyik falilámpája alá állva, ezt olvasta benne:

Tase!

A vonat lépcsőjéről irok. Félek, hogy nagy sietségemben tévesen irtam neked; akár igy van, akár nem, nyugodtan akarok elutazni: tudd meg, hogy választási jelünk a Csillag, nem pedig a Kereszt, mint ahogy — attól tartok — irtam neked. Nehogy összetéveszd!

Jean

(Folytatása a 4. oldalon)

Versenyre készülnek

Rövidesen megkezdődik a kulturcsoportok országos versenye. A minél jobb eredmények elérése érdekében a cukorgyári mükedvelők szorgalmasan járnak a próbákra, igyekeznek minél jobban elsajátitani müsorszámukat. A cukorgyári fiatalok azt tartják, hogy gyakorlat teszi az embert mesterré. Ezért a próbákon kivül mind a táncscsoport, mind a rigmusbrigád tagjai gyakran tartanak előadásokat a környező községekben és falvakban. Többek között sikert arattak fakerti és kürtösi vendégszereplésük alkalmával. Terv szerint ellátogatnak még Szemlakra, Ötvenesre, Világosra és más helységekbe.

A táncscsoport tagjai, Olga Petrovan irányitásával teljes erejükből igyekeznek minél magasabb müvészi szinvonalat elérni. Sajnálatos, hogy a rigmusbrigád éppen a versenyre való előkészületek időszakában kénytelen volt félbeszakitani müködését az irányitó gyakori hiányzása miatt. Az üzemi szakszervezeti bizottság gondoskodása folytán sikerült nemrég a aradi Állami Szinháztól segitséget kapnunk Lehene művész személyében, aki pontosan eljön a próbákra. Reméljük, hogy a versenyen első izben jelentkező táncscsoportunk, valamint rigmusbrigádunk megállja majd helyét a vetélkedésben.

Brindas Nicolae, levelező

IMSz szervezeteink életéből

Javítani kell az IMSz oktatási körök tevékenységét

A Vörös Trikó gyár levelező őrhelye ankétot szervezett a, melynek során megvizsgálták: miként működnek a gyárban az IMSz oktatási körök. Az alábbiakban ismertetjük az ankét alkalmával tapasztaltakat:

A gyár IMSz bizottsága idejében megtette a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy ebben az esztendőben jobb eredményeket érjenek el az oktatási körökben, mint az elmult években. Több, mint 300 fiatalt vontak be a 10 IMSz oktatási körbe. Az ifjak felkészültségükhöz megfelelő körökbe iratkoztak be. Egyesek az IMSz Szervezeti Szabályzatát tanulmányozzák, mások pedig az Ismerjük meg szeretett hazánkat elnevezésü kört látogatják. Ezenkivül szerveztek olyan köröket is, melyekben a kommunista erkölcs kérdéseit illetve az időszerü politikai eseményeket ismertetik, tanulmányozzák.

Az üzemi pártbizottság jól felkészült párttagokat bizott meg: legyenek propagandisták az IMSz oktatásban.

Vannak körök, melyekben jó eredményeket értek el. Lapadus Elena, Marchis Ambrosie, Barna Ilie propagandisták minden esetben jól felkészülnek az előadásokra. Azt a kört, amelyet Lapadus Elena vezet, 30 ifju látogatja. Valamennyien megjelennek mind az előadásokon, mind a szemináriumokon. Jäger Frida, Breban Victoria és más hallgatók figyelemmel kisérik az előadásokat, jegyzeteket készitenek, s hozzászólásaikkal emelik a szemináriumok szinvonalát. Demin Florica, a részleg IMSz szervezetének titkára messzemenő támogatást nyujt a kör tevékenységében. Hasonlóan jó eredményeket értek el a Marchis Ambrosie és Barna Ilie vezette körökben.

Ankétunk során kitünt, azonban, hogy nem minden kör tevékenysége kielégitő. Egyes IMSz alapszervezetek bürói nem forditanak kellő figyelmet az oktatási körök minél jobb megszervezésére. Ebből kifolyólag az eredmények sem a legjobbak.

Damian Marius, Csipai Teréz, Cristea Marin propagandisták feljületesen készülnek az előadásokra és a szemináriumokra. Az általuk vezetett körökben a látogatottság sem kielégitő. A hallgatók sem tanusitanak kellő érdeklődést az anyag elsajátitása iránt.

Szükséges, hogy valamennyi részleg IMSz szervezetének titkára nagyobb figyelmet forditson a politikai oktatás jó menetének biztositására. Az üzemi IMSz bizottságnak is többet kellene ellenőriznie és támogatnia az oktatási körök tevékenységét.

Filó Mária, Pancratov Elena, Botău Tatiana
levelezők

A kölcsönös segitségnyujtás a December 30 szövetségében is igen elterjedt módszer. Képünkön Bocioaca Chira Likker Mária élmunkásnővel tanácskozik, aki nagyobb tapasztalattal rendelkezik a szövés terén. Emiitésre méltó, hogy Likker elvtársnő kitünő minőségü szőtteseket készit és előirányzatát is 7—8 százalékkal szárnyalja tul.

Hazánk 33 nemzetközi vásáron vesz részt

Február 28-án megnyilik a tripoli nemzetközi vásár. Befejezéshez közeledik a román kiállitási csarnok berendezése. Hazánk első izben vesz részt ezen a vásáron, és számos iparcikket, főként gépgyártóipari termékeket állit ki. Több száz négyzetméteren román kőolajipari felszerelést, szerszámgépeket, elektrotechnikai készüléketket és felszereléseket, mezőgazdasági gépeket tekinthetnek meg a látogatók, megismerve nehéziparunk eredményeit. Az Industrialexport és a Masinexport vállalatok termékein kivül a román csarnokban láthatók az Exportlemn, a Rominexport és több más külkereskedelmi vállalat vegyi- és kőolajipari, építőanyag- és faipari, könnyű- és élelmiszeripari árucikkei.

A tripoli vásárral 163-ra emelkedik azoknak a nemzetközi vásároknak a száma, amelyeken az utóbbi 15 évben vett részt a Román Népköztársaság. Az idén Románia 33 nemzetközi kiállitáson és vásáron állitja ki termékeit.

(Agerpres)

Aláirták az 1963-ra szóló román-szovjet kölcsönös áruszállitások jegyzőkönyvét

MOSZKVA. Az Agerpres tudósitójától:

A Román Népköztársaság és a Szovjetunió kormányküldöttségeinek a testvéri barátság és a kölcsönös megértés légkörében lefolyt tárgyalásai nyomán, február 22-én Moszkvában aláirták az 1963-ra szóló kölcsönös áruszállitások jegyzőkönyvét.

A jegyzőkönyv előirányozza a két ország közötti árucsere volumenének növekedését. 1963-ban az árucsere értéke több mint 700 millió rubel, jelentősen meghaladja az 1962-es szinvonalat és a hosszulejáratu kereskedelmi egyezményben erre az évre előirányzott kölcsönös áruszállitások volumenét.

Az aláirt jegyzőkönyv értelmében a Szovjetunió a következő árukat szállitja a Román NK-nak: szerszámgépek, elektrotechnikai berendezés, kőolajipari furóberendezés, emelőszerkezetek, szivattyuk, kompresszorok, vegyipari berendezés, ekszkavátorok, utépitőberendezés, koksz, kokszolható szén, vasérc, vasötvözetek, hengerelt vasáru és csövek, fémek és színesfémek, lemez, vegyipari termékek, gyapot, közszükségleti cikkek stb.

A Román NK kőolajipari berendezést, vegyipari és kőolajfinomitó technológiai berendezést, villamosipari berendezést, hajókat, kőolajipari termékeket, csöveket, vegyipari termékeket, gombaölő és rovarirtó szereket, cementet, keményfa-fűrészárut, enyvezett lemezt, friss és konzervált gyümölcsöt és zöldséget, bőrt, közszükségleti cikkeket szállit a Szovjetuniónak.

Az aláirt jegyzőkönyv elősegiti mindkét ország népgazdaságának sikeres fejlődését és a két ország népei életszinvonalának emelkedését.

A jegyzőkönyvet Gogu Rădulescu, a Román NK külkereskedelmi minisztere és N. Patolicsev, a Szovjetunió külkereskedelmi minisztere irta alá.

A jegyzőkönyv aláirásánál jelen voltak a szovjet Külkereskedelmi Minisztérium képviselői, valamint N. Guina, a Román NK moszkvai nagykövete, N. Piciorus, kereskedelmi tanácsos és a nagykövetség más tagjai.

A jegyzőkönyv aláirása alkalmából N. Patolicsev ebédet adott a Román NK külkereskedelmi minisztere tiszteletére.

A genfi leszerelési bizottság ülése

GENF. C. Benga, az Agerpres különtudósitója jelenti:

Péntek délelőtt, a genfi Nemzetek Palotájában Vaszilij Kuznyecovnak, a Szovjetunió képviselőjének elnökletével lezajlott a tizennyolchatalmi leszerelési bizottság 101. plenáris ülése.

F. Cavaletti, Olaszország képviselője állást foglalt a nukleáris kisérletek beszüntetése mellett és egyetértett azzal, hogy a jelen pillanatban ez a kérdés a legfontosabb. Cavaletti azonban nem konstruktiv álláspontra helyezkedett, elutasitotta a Szovjetunióknak azt a javaslatát, hogy vitassák meg egy megnemtámadási egyezmény megkötését a Varsói Szerződésben résztvevő országok és a NATO-tagállamok között.

M. Tarabanov, a Bolgár NK képviselője kiemelte, hogy milyen veszélyt jelent a nassaui paktum, a francia—nyugatnémet katonai szerződés, valamint az, hogy az USA folytatja a földalatti nukleáris kisérleteket a nevadai sivatagban. Tarabanov támogatta a Varsói Szerződésben résztvevő országok és a NATO-tagállamok közötti megnemtámadási egyezmény megkötésére vonatkozó szovjet javaslatot, rámutatva, hogy ez az egyezmény nagy mértékben előmozditaná a nemzetközi feszültség enyhülését.

V. Kuznyecov, a Szovjetunió képviselője ismertette a nukleáris kisérletek beszüntetésére vonatkozó szovjet javaslatokat. A továbbiakban a szovjet küldött rámutatott, hogy a nukleáris kisérletek felderitésére elegendők a nemzeti eszközök, ami a gyakorlatban is bebizonyosodott: valahányszor nukleáris kisérletet hajtottak végre, erről az összes államok tudomást szereztek, mivel nemzeti ellenőrző eszközeikkel megállapitották a kisérlet időpontját és helyét.

A szovjet megbizott ezután rámutatott, hogy a figyelmet azokra a pontokra kell forditani, amelyekkel kapcsolatban megegyezés jött létre a nukleáris kisérletek beszüntetésének kérdésében és kijelentette, hogy a Szovjetunió támogatja a semleges országok emlékiratát, amely rámutat, hogy az ellenőrzés a meglévő nemzeti eszközökkel is biztositható.

A helyszini felügyelet számáról szólva V. V. Kuznyecov hangsulyozta, hogy a tárgyalások előbbre vitele érdekében a Szovjetunió beleegyezett 2—3 ilyen inspekcióba. Most — mondotta Kuznyecov — a nyugati hatalmakon a sor, hogy megtegyék az első lépést a megegyezés felé ebben az irányban, ha valóban őszintén óhajtják e kérdés megoldását.

A szovjet megbizott elitélte az amerikai földalatti nukleáris kisérletek felujitását és követelte, hogy az amerikai kormány tartsa tiszteletben az ENSz-közgyülés határozatát a nukleáris kisérletek megszüntetéséről.

A kanadai küldött beszéde és Olaszország képviselőjének második felszólalása után Stelle, az USA képviselője beszélt.

Stelle válaszolni próbált V. V. Kuznyecovnak, lényegében beismerve, hogy az USA-nak hosszulejáratu terve van nukleáris kisérletek végrehajtására.

Az ülés végén V. V. Kuznyecov, a Szovjetunió képviselője másodszor is felszólalt és követelte, hogy az USA képviselője tanusitson épitő magatartást a nukleáris kisérletek beszüntetésének kérdésében.

A bizottság következő ülését február 25-én, hétfőn tartják meg.

Mi újság Majláton?

Felkészültek a tavaszi munkálatokra

A majláti kollektivisták a tél folyamán sem szüntették meg tevékenységüket, hanem jó gazda módjára állandóan készültek a tavaszi munkálatokra. A felkészülés már befejeződött. Kijavitották és üzemképessé tették az összes mezőgazdasági gépeket. Ugyszintén beszerezték és előkészitették az összes vetőmagvakat, melyekre szükségük lesz a tavaszi munkálatok során. Most már, amint az idő kedvezővé válik, a majláti ak fennakadás nélkül megkezdhetik a munkát.

Az előkészületi munkálatokkal párhuzamosan a gazdaság vezetősége nem feledkezett meg arról sem, hogy beszerezze az anyagot a tavaszra tervbe vett épitkezésekhez. Az elmult napokban kocsik hosszu sora hordta állandóan a téglát meg a követ a vingai állomásról az épitkezés szinhelyére. A jövő hónap elején egy több, mint 100 férőhelyes tehénistálló épitését kezdik meg.

Szorgalmasan látogatják az agrozootechnikai tanfolyamot

A majláti szeretnek tanulni, bővíteni ismereteiket. Ez bebizonyosodott az agro-zootechnikai tanfolyam nagy látogatottságánál is. Minden egyes előadás alkalmával zsufolásig megtelt a terem a kollektivistákkal. A hallgatók figyelemmel kisértek minden előadást. Arra törekedtek, hogy alaposan elsajátitsák mindazokat a módszereket, melyeket majd alkalmazniok kell munkájukban.

Szilágyi György, a kollektiv gazdaság mérnökének vezetésével már eddig 24 előadást tartottak meg. Minden egyes alkalommal diafilmet mutattak be, hogy a kollektivisták minél jobban megérthessék az előadás lényegét.

A tanfolyam szorgalmas hallgatói közül megemlithetjük Andrási Lászlót, Nyári Józsefet, Lakatos Imrét, Molnár Ilonát és még másokat, akik szép eredményt értek el az előadott anyagok elsajátitása terén.

Befejeződtek a találkozók

Néhány napon át a község különböző helyein gyülések zajlottak le, amelyek alkalmat adtak arra, hogy a kerület választói megismerkedhessenek képviselő jelöltjükkel és elmondják közérdekü javaslataikat.

A község 18 választó kerületének lakói mind községi, mind pedig kerületi viszonylatban számos közérdekü munkálat elvégzését javasolták, igy többek között azt, hogy társadalmi munkával épitsenek egy sport telepet a községben. Tekintettel arra, hogy távol esnek a várostól és a mentőautó nehezen ér ki hozzájuk, javasolták: a község szélén — ahol erre megfelelő terület van, — létesitsenek leszálló helyet repülőgépek számára. Ugyszintén kérték: rendezzenek be fogorvosi rendelőt, nyissanak cukrászdát és folytassák tovább a járdák betonozását. Ezeken kivül még számos javaslat hangzott el, melyek a község további szépitését és fejlesztését szolgálják.

Néhány szó a kulturotthon tevékenységéről

A fiatalok hasznosan töltik el a téli estéket. Naponta benépesül a kulturotthon épülete és mindig akad valami a müsoron. A kulturotthon keretében tánccsoport, énekkar és agitációs brigád tevékenykedik. Ezeknek tagjai szorgalmasan tanulnak, hogy minél szebb népi táncokkal, énekszámokkal, érdekes müsorral léphessenek fel a községben, valamint a környező falvakban is.

Jelenleg nagy feladat előtt állnak. Készülnek a VII. országos kulturversenyre, melynek községek közötti szakaszára náluk kerül sor. Erre az eseményre uj román és magyar népitáncokat, énekszámokat tanulnak. Az agitációs brigád is uj müsorszámmal készül.

Kiállitás nyilt Londonban

A romániai régészeti műemlékekről

Február 20-án a londoni Archeológiai Intézetben megnyilt a „Romániai régészeti müemlékek" cimü fényképkiállitás.

A kiállitás megnyitásánál jelen voltak: dr. P. S. Noble, a londoni egyetem alkancellárja, R. L. Speaight, a Kelet-Nyugat kulturális kérdésekkel foglalkozó külügyminisztériumi igazgató, I. A. Richmond, a Brit Akadémia alelnöke, az oktatásügyi minisztérium képviselője, egyetemi tanárok és más személyek.

A kiállitás megnyitása alkalmából beszédet mondott W. F. Grimes egyetemi tanár, az Archeológiai Intézet igazgatója, aki méltatta a kiállitás anyagát, s köszönetet mondott az UNESCO román nemzeti bizottságának és az RNK Akadémiája Archeológiai Intézetének a kiállitás elküldéséért.

A megnyitó ünnepségen beszédet mondott Alex. Lăzăreanu, a Román NK londoni követe is.

A megnyitó ünnepség résztvevői nagy elismerésseel nyilatkoztak a kiállitásról.

A Román NK Akadémiája és a Csehszlovák Tudományos Akadémia együttműködése

PRÁGA. (Agerpres).

Prágában aláirták a Román NK Akadémiája és a Csehszlovák Tudományos Akadémia 1963. évi tudományos együttműködési tervét.

A terv előirányozza közös kutatások folytatását, tudományos tanulmányokat és tapasztalatcseréket a természet-tudományok és a társadalomtudományok terén. A két akadémia közötti tudományos kapcsolatok fokozása érdekében kölcsönösen látogatásokat tesznek egymásnál a tudósok, akik részt vesznek majd a legfontosabb kongresszusokon, konferenciákon és más tudományos akciókban, s megszervezik a tudományos munkatársak kölcsönös látogatásait konzultációk, tanulmányi utazások és tapasztalatcsere céljából. A terv előirányozza a tudományos munkák kölcsönös leforditását.

A két akadémia szakközlönyeiben közölni fogják a másik fél tudományos munkatársainak cikkeit és beszámolóit. A kiadók kölcsönösen kiállitásokat nyitnak tudományos kiadványaikból.

A tervet Vasile Mirza akadémikus, a Román NK Akadémiája Elnökségének tagja és Jaroslav Kozesnik, a Csehszlovák Tudományos Akadémia alelnöke irta alá.

Az RMP I. kongresszusának 15. évfordulója

Február 21-én volt a Román Munkáspárt alakuló kongresszusának 15. évfordulója. A kongresszus történelmi jelentősége a munkásmozgalomban, népünk életében abban áll, hogy szentesitette a munkásosztály teljes politikai és szervezeti egyesitését és egységes pártjának megvalositását a Román Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt egyesitése révén, a marxizmus-leninizmus politikai, ideológiai és szervezési elvei alapján. A kongresszus kijelölte a párt tevékenységének fő irányvonalait a Román Népköztársaság kikiáltása által megnyitott uj fejlődési szakaszban — a szocializmus épitésére való áttérés szakaszában.

A romániai munkásosztály teljes egységének megvalositása kiteljesülése volt annak a következetes küzdelemnek, amelyet a munkásmozgalom legeltökéltebb harcosai évtizedeken át folytattak. A Román Munkáspárt megteremtésével magasabb szintre emelkedett a munkásosztály forradalmi harca, megnövekedtek erői, képessége, hogy teljes sikerrel töltse be történelmi hivatását, mint olyan társadalmi erő, amely vezeti a népet az uj társadalmi rendszer megteremtéséért vivott harcban.

★

A munkásosztályt mindig az egységre való törekvés jellemezte; a munkásosztály egysége lényeges feltétele a kizsákmányoló osztályok fölötti győzelem kivivásának, hangsulyozta Lenin és rámutatott arra, hogy a munkásosztály ereje szervezettségében rejlik, a szervezettség pedig akcióegységet jelent — egységet a gyakorlati tevékenységben. „Az egység végtelenül drága, végtelenül fontos a munkásosztály számára. A szétforgácsolt munkásság — semmi. Az egyesült munkásság — minden".

Országunkban a munkásosztály egységes pártjának megteremtése hosszas történelmi folyamat eredménye volt. A Román Kommunista Párt a burzsoá-földesuri rendszer vad terrorja ellenére, már megalakitása óta fáradhatatlanul harcolt a munkásosztály egységének megteremtéséért. Több izben is akcióegységre szólitva fel a Szociáldemokrata Párt vezetőségét, a kommunista párt sokoldalu és kitartó tevékenységet folytatott, hogy megteremtse a kommunista és szociáldemokrata munkások, valamint az összes többi munkások egységét, — tekintet nélkül politikai hovatartozásukra —, abban a harcban, amely gazdasági és politikai követeléseikért, a munkások és az egész nép létérdekelért folyt.

A vasuti s kőolajipari munkások hősi harcai fordulópontot jelentettek a párt és egész munkásmozgalmunk életében ezeknek a harcoknak az volt a történelmi érdemük, hogy a gyakorlatban valósitották meg az alulról jövő egységfrontot. A kommunista, szociáldemokrata pártonkivüli munkások, valamint a szakszervezetbe be nem vont szervezetlen munkások egysége — ami abban öltött testet, hogy a vasuti munkásság akcióbizottságokat, üzemi és sztrájkbizottságokat hozott létre — lényeges előfeltétele volt a munkásosztály 1933 februárjában kivivott nagy politikai győzelmének. Ez mélyen bevéste az egész munkásosztály tudatába az akcióegység gondolatát, s megmutatta az akcióegység megvalositásának lehetőségét is.

Felvértezve e nagy osztálycsaták tanulságaival, harcban a szociáldemokrácia jobboldali vezetőinek reformista, opportunista, szakadár vonalával szemben, a saját soraiban fellelhető szektáris törekvésekkel szemben, az RKP-nek az elkövetkező években sikerült megvalositania a munkások akcióegységét egész sor sztrájk alkalmával és a proletariátus más harci akcióiban. A párt erőfeszitéseket tett, hogy egybekovácsolja a munkásosztály harci egységét, mint a széles antifasiszta népfront megteremtésének alapfeltételét.

A forradalmi proletariátus leghaladóbb harcosainak következetes küzdelme a munkásosztály sorai megosztottságának felszámolásáért jelentős sikeraratott azáltal, hogy a kommunista párt által az 1944. augusztus 23-i fegyveres felkelés megszervezésére folytatott nagyszabásu akció keretében az RKP és az SzDP megegyezése alapján 1944. május 1-é létrejött a Munkás Egységfront. Munkás Egységfront megteremtésének igen nagy jelentősége volt a párt arra irányuló tevékenységében, hogy a munkásosztály köré tömöritse az összes hazafias, antifasiszta erőket a katonai fasiszta diktatura megdöntéséért és a haza felszabaditásáért, a szovjetellenes háboruból való kilépésért és a fegyvereknek a hitlerista Németországgal való szembeforditásáért vivott harcban.

1944. augusztus 23. után a proletariátus akcióegysége és az osztályharc elve alapján ujjászervezett szakszervezeti mozgalom rendkivül nagy jelentőségü szerepet töltött be abban, hogy megnövekedett a munkásosztály harci képessége és ezáltal betöltse a népi forradalomban való vezetőszerepét, a munkásosztály akcióegységének szüntelen erősitésével lehetővé vált a munkás-parasztszövetség megteremtése, az agrárreformért és a hatalom megszerzéséért folyó harc tüzében. A Munkás Egységfront volt az a tartópillér, amely köré felsorakoztak a legszélesebb népi tömegek a többségében reakciós kormányok megdöntéséért folyó harcban, továbbá azért, hogy létrejöjjön az a széleskörü demokratikus front, amely eldöntötte a hatalomért vivott csata sorsát és 1945. március 6-án hatalomra juttatta az ország történetében az első demokratikus kormányt.

A munkásság harci egysége szüntelenül fejlődött és erősödött, megedződött a népi forradalom széleskörü kibontakoztatásáért folyó harcban és abban a küzdelemben, amelyet a népi demokratikus rendszer megerősitéséért és az egész politikai hatalom megszerzéséért a munkásosztály és szövetségesei vivtak. A Munkás Egységfront összes láncszemeinek szüntelen erősödése — fentről le, az egységfront bizottságokban és a szakszervezetekben egyaránt — a sokoldalu együttműködés kialakulása az RKP és az SzDP vezetőségének balszárnya között a kormányban és a parlamentben előkészitette a munkásosztály egységes pártjának megteremtését.

A Román Népköztársaság kikiáltása, a hatalom teljes meghóditása a parasztság széles tömegeivel szövetséges munkásosztály által, annak perspektivája, hogy át lehet térni a szocialista forradalom feladatainak teljesitésére, elsőrendü követelményként szabták meg, hogy az akcióegységről magasabb fokra kell lépni, nevezetesen a munkásosztály teljes politikai, eszmei és szervezeti egységére, az egységes pártnak — a szocialista épités vezérkarának — megteremtése révén.

Az egységes párt létrehozását nem ugy képzelték el, mint valami mechanikus egybeolvasztást, hanem mint politikai és szervezeti egyesülést az osztályelvszerüség alapján; az egyesülés szervesen valósult meg, az ideológiai tisztázásért, az elvtársi közeledésért folytatott fokozott tevékenység és közös gyakorlati akciók révén. 1947 novemberében az RKP és az SzDP vezetőségei egyöntetüen elfogadták az egységes párt platformját, amelyet mindkét párt összes szervezetei megvitattak és jóváhagytak. 1948 januárjában megkezdődött az egységes párt alapszervezeti bürőinak, a helyi, járási és megyei bizottságok bürőinak, valamint a kongresszusi küldötteknek megválasztása. Ilymódon a párt egységes szervezetekkel és a pártszervezetek egységes vezetőségeivel jelentkezett a kongresszuson.

A Román Munkáspártnak a nagy lelkesedés légkörében összeülő I. kongresszusa kiteljesedését jelentette ennek a nagyszabásu akciónak, a kongresszus szentesitette a munkásosztály politikai és szervezeti egyesitése terén előzőleg elért eredményeket. Megalakult a Román Munkáspárt, a hazai munkásmozgalom, a Román Kommunista Párt leghaladóbb hagyományainak folytatója. Az RMP megteremtése történelmi jelentőségü esemény volt a munkásmozgalom és a román nép életében, betetőzése volt azoknak a tapasztalatoknak, amelyeket a munkásosztály szerzett a kizsákmányoló osztályok ellen, az uj társadalmi rend létrehozásáért vivott egész harcában.

A Román Munkáspárt politikai és ideológiai alapja a munkásosztály nagyszerü tanitása, Marx, Engels, Lenin tanitása lett. A Román Munkáspártnak — mint következetesen forradalmi, bármilyen opportunizmussal szemben kérlelhetetlen pártnak — megteremtése a leninizmus teljes győzelmét jelentette a romániai munkásmozgalomban.

A Román Munkáspárt a munkásosztály élcsapat pártjaként született meg. A kongresszus magasfoku igényessége a párttagokkal szemben abban a követelményben nyilvánult meg, hogy a pártba a munkásosztály, a dolgozó parasztság, az értelmiség legeltökéltebb, legfelvilágosultabb és legáldozatkészebb elemeit vegyék fel, akik szivvel és lélekkel odaadók a szocializmus ügye iránt.

A Román Munkáspárt — a munkásosztály szervezett csapata, amelyet sorainak acélos egysége, szigoru fegyelem forraszt erőteljesen egybe — a demokratikus centralizmus elvének, a pártélet lenini normáinak alapján jött létre.

„A Román Munkáspárt a kizsákmányolás ellen, a munkásság és a dolgozó parasztság összes kizsákmányolói ellen és a népi demokrácia továbbfejlesztéséért folytatott kérlelhetetlen harc pártjaként kovácsolódik egybe — mutatott rá Gh. Gheorghiu-Dej elvtárs a KB kongresszusi politikai jelentésében. — A népi demokráciát mi olyan utnak tekintjük, amely nagy végcélunk — a szocialista társadalom és a kommunista társadalom megvalositása felé vezet".

A Román Munkáspárt megteremtése az RKP és az SzDP közötti hosszas együttműködés alapján a Munkás Egységfront és az egységes szakszervezeti mozgalom keretében — hozzájárulást jelentett a nemzetközi munkásmozgalom tapasztalatának gazdagitásához, széleskörü nemzetközi visszhangot keltett, a gyakorlatban mutatta meg a munkásosztály egységes pártja

(Folytatása a 4. oldalon.)

mi újság a KÜLPOLITIKÁBAN

I. K. ZSEGALIN BUKARESTBEN MEGKOSZORUZTA A SZOVJET HŐSÖK EMLÉKMŰVÉT

I. K. Zsegalin, a Szovjetunió bukaresti nagykövete és a nagykövetség tagjai a Szovjet Hadsereg és a szovjet Katonai Tengeri Flotta 45. évfordulója alkalmából szombaton délelőtt megkoszoruzták a Szovjet Hősök emlékművét.

Jelen voltak a Fegyveres Erők Minisztériuma és a Külügyminisztérium képviselői.

Megjelent több diplomáciai kirendeltség katonai attaséja.

(Agerpres)

★

PÁRIZSBA ÉRKEZETT LIVINGSTON MERCHANT

PARIZS. (Agerpres).

Pénteken este Párizsba érkezett Livingstone Merchant, Kennedy elnök különmegbizottja, hogy a soknemzeti NATO-stratégiai erők létrehozásáról tárgyaljon. Merchant találkozni fog az Atlanti Paktum parancsnokságának hivatalos személyiségeivel, majd ellátogat több nyugati fővárosba.

Folytatja munkálatait

A kubai orvosok X. országos kongresszusa

A kubai orvosok X. országos kongresszusa folytatja munkálatait. A latin-amerikai országok küldöttei ismertették hazájuk egészségvédelmi helyzetét, az orvosi ellátás állapotát.

Dr. Xavier Torres Holtia boliviai küldött hangsulyozta, hogy hazájában lényegében nincs is egészségvédelem. Rendkivül magas a gyermekhalandóság: hat ujszülött közül három meghal. Kidomboritotta, hogy az analfabetizmus, a lakosság idő előtti megöregedése és a gyermekek ezreinek éhhalála nem azzal magyarázható, hogy az országban nincsenek meg a szükséges anyagi tartalékok, hanem azzal, hogy Bolivia az imperialista államoktól gazdaságilag még nem tudta teljesen függetleniteni magát.

„A gazdag Venezuela — szegény ország" — igy jellemezte hazáját dr. Juvencio Ocioa, a caracasi egyetem professzora. Venezuelában a lakosság 80 százaléka irástudatlan. Az ország 7 millió lakosára mindössze 3500 orvos jut, közülük 2000 a fővárosban tevékenykedik. A falvakon ismeretlen az orvosi ellátás.

A chilei, a mexikói és több más latin-amerikai ország küldötte is a megfelelő orvosi ellátás hiányáról, a nyomorról és az irástudatlanságról, a pusztitó inségről beszélt.

Államositották a bankokat Burmában

RANGOON. (Agerpres).

A burmai kormány február 23-án határozatot hozott a bankok államositásáról. Az államositás ugyanaznap, helyi idő szerint 13 órakor lép érvénybe.

Az államositás az országban lévő összes bankokra kiterjed, a külföldieket is beleértve. A kormány ugyanakkor bizottságot alakitott a magánbankok állami tulajdonba vételének ellenőrzésére. A bizottság vezetője Kyaw Szoe ezredes, belügyminiszter. Az összes bankigazgatókat felszólitották, hogy tájékoztassák személyzetüket a burmai kormány elhatározásáról. A bankokat az állami szervek ellenőrzése alá helyezték.

Párizsban a volt ellenállási harcosok országos egyesületének kongresszusa megkezdte munkáját

PARIZS. (Agerpres).

Párizsban megkezdte munkálatait a volt ellenállási harcosok országos egyesületének kongresszusa, amelyen számos megye képviselői vesznek részt.

Az egyesület főtitkára, Charles Fournier-Boquet jelentést terjesztett elő, amelyben egyebek között hangsulyozta, hogy a fasiszta megszállók ellen küzdő egykori fegyvertársak ujból egyesültek, hogy visszavágjanak az OAS-nak, ennek az uj veszélynek.

Fournier-Boquet rámutatott, hogy a háborus veteránok jelenlegi feladatai népszerüsiteni az ellenállás eszméit, a békéért és leszerelésért folyó harc szellemében nevelni az ifjuságot.

Ülést tartott Nyugat-Irián felszabaditási főparancsnoksága

DZSAKARTA. (Agerpres).

Amint az Antara hirügynökség közli, Dzsakartában Szukarno elnökletével ülést tartott Nyugat-Irián felszabaditási főparancsnoksága. Az ülésen elfogadták azokat az intézkedéseket, amelyeket az indonéz kormánynak kell foganatositania 1963. május elseje előtt és után, amikoris Nyugat-Irián az indonéz kormány közigazgatása alá kerül. Mint ismeretes, a fenti időpontig Nyugat-Irián közigazgatását ideiglenesen az ENSz intézi.

Az ülés végén Szubandrio külügyminiszter kijelentette a sajtótudósitóknak, hogy 1963 május 1 után Nyugat-Irián Indonézia egyik tartománya lesz és tartományi közigazgatási statumot kap. Tartományi törvényhozó gyülést alakitanak, amelyben helyet foglalnak majd Nyugat-Irián jelenlegi törvényhozó gyülésének tagjai, valamint más tagok. Márciustól kezdve — mondotta Szubandrio — Nyugat-Iriánban fokozatosan indonézek veszik át a közigazgatási tisztségeket, a vezető tisztségek kivételével, május 1 után pedig az összes polgári és katonai teendőket indonéz személyzet látja el.

Angliában több mint kilencszázezer ember keres megélhetési lehetőséget

Angliában és Észak-Irországban 16 éve nem volt ennyi munkanélküli. A részleges munkanélkülieken kivül 932.939 ember keres magának megélhetési lehetőséget — hangsulyozza Nyugat-Britannia Kommunista Pártja Végrehajtó Bizottsága Politikai Bizottságának Londonban közzétett nyilatkozata. Amig a jelenlegi kormány van uralmon, a munkanélküliség réme fenyegeti az angol népet — hangzik a nyilatkozat.

A Daily Worker pénteki szerkesztőségi cikkében rámutat, hogy a kormány nem foganatosit kellő intézkedéseket a munkanélküliség ellen, vonakodik a nagymonopóliumok visszaéléseinek korlátozásától. A kormány nem tesz semmit a munkanélküliség által különösen sujtott vidékek ipari fejlesztése érdekében, bérbefagyasztási politikájával aláássa a belső piacot és a szocialista országokkal való kereskedelem korlátozásával akadályozza a kivitel növekedését.

Négersors Franciaországban

Külföldi lapszemle

A Le Monde terjedelmes riportot közöl Michel Legris tollából a Franciaországban élő 40.000 néger dolgozó életkörülményeiről. A cikk főként a párizsi négerek életével foglalkozik.

„A párizsiak — hangzik a riport — már hosszabb idő óta látják az utcaseprő és szemét. hordó négereket. Találkoznak velük az autóbuszokban is, amikor éppen a főváros másik végén, vagy távolabbi külső negyedekben lévő munkahelyükre igyekeznek. De nem tudják, hogy ezek az emberek, akikről azt lehet hinni, hogy munkások, mint a többiek, nyomoruságos körülmények között élnek. A „Bidonville" —bottrányról ma már országszerte nyiltan beszélnek. De vannak más nyomortanyák is, amelyekről sokkal kevesebbet tudnak. Nem nagy területen szétszórt barakkokról van szó, hanem „hálótermekké" berendezett pincékről, szinekről, szállodai szobákról, amelyekről mit sem gyanit az épület előtt elhaladó járókelő. Ilyen „hálótermek" szépszámmal találhatók Párizs 18., 20., 19. kerületében a Petit utca környékén, a 12. kerületben és Párizs peremvárosaiban. Ezekben a helyiségekben 10, 20, 30, olykor pedig 40 személy alszik összezsufolva. A legnagyobb befogadóképességü „otthon" azonban kétségkivül Montreuilben, az Orgemont utcában van: itt 302-en laknak.

Milyen is ez a hálóterem? Az épület homlokzatán látható kopott cégtábla „butorraktár" jelez és már ez is világosan mutatja, hogy a helyiség sohasem szolgált lakásul. Egy keskeny és sötét, de fedetlen felyósószerü átjárón juthatunk el a raktárba, amelybe 13 „szobát" rendeztek be. Persze, tulzás szobának nevezni ezeket az alig néhány négyzetméteres, ablaktalan, odukat, amelyekben emeletes vaságyak tömegét látni. A padló és a mennyezet közül még a legkisebb tárgy számára sem könnyü helyet találni. A fekvőhelyek oly szükek, hogy a „bérlők" alig tudnak elhelyezkedni bennük. A falakon körös-körül szegre aggatott ruhákat látni. Az egyetlen szabad helyet egy szénkályha foglalja el. Ez tulajdonképpen fényüzés, sok helyen kályha sincs, csupán egy kis gázrezsó, amely azonban nem ad meleget és az emberek álmatlanul fagyoskodják át az éjszakát. Van azonban egy ablaktalan „szoba", ahol, noha nincs kályha, csaknem elviselhetetlenül fojtó a meleg: ez pincehelyiség, ahova csak meggörnyedve lehet bejutni.

A montreuili „otthon" első emelete még ennél is szomorubb látványt nyujt, különösen amikor a néger munkások hazatérnek a munkából. Itt már nincsenek különálló helyiségek, hanem csak padlások, amelyekre korhadt lépcsőkön lehet feljutni. A régi hajók raktáraira emlékeztető odukban az első pillanatban semmit sem lát a belépő, csak később tudja kivenni az emberek körvonalait a kicsi villanykörte gyenge világánál.

Itt a legtöbb lakó nyomban befekszik az emeletes ágyakba, mivel mozogni, vagy ülni képtelenség. Mások közös tálból rizset esznek. Mindenütt szörnyü látvány tárul a látogató elé. „Ugy élünk, mint az állatok" — mondja elkeseredéssel az egyik néger.

Azt lehetne hinni, hogy ilyen környezetben csak eltompulhatnak az emberek. De a négerek megpróbálnak ellenállni: meg akarják őrizni emberi méltóságukat.

F. A.

Yemen történetében első ízben tartanak választásokat

SZANAA. (Agerpres).

A szanaai rádió közleménye szerint a jemeni hatóságok elhatározták, hogy az ország történetében először Jemen egész területén választásokat tartanak a törzsek képviselői kamarájának megalakitására. A kamara 160, vagy 180 tagból áll majd, a képviselők 60 százalékát választói testület választja, 40 százalékát pedig a hatóságok nevezik ki. A kamarában képviselve lesznek az összes jemeni törzsek.

Angol üzleti körök képviselői szorgalmazzák a Szovjetunióval való kereskedelem kiszélesitését

Az angol üzleti körök képviselői továbbra is következetesen szorgalmazzák a Szovjetunióval és más szocialista országokkal való kereskedelmi csere jelentős kiterjesztését.

A Times pénteken több ismert angol gyáriparosnak, gépgyártóipari társaságok vezetőinek a levelét közölte. E személyiségek felszólitják a kormányt: kezdjen tárgyalásokat a Szovjetunióval, a Kinai Népköztársasággal és más országokkal egy öt évre szóló kereskedelmi csereprogram kidolgozásáról, amely irányozza elő a szocialista országokkal folytatott kereskedelem legkevesebb évi 20 százalékos növekedését.

Ez sokmillió font sterling értékü megrendelést biztositana Angliának és csökkentené a munkanélküliséget. Nincs akadálya annak, hogy az elkövetkező 3—5 évben 120 millió font sterlingről 500 millióra növeljük a szocialista tábor országaival folytatott kereskedelem volumenét — hangsulyozza a gyáriparosok levele, megállapitva, hogy ehhez csak a kormány szilárd eltökéltségére van szükség.

Az angol gyáriparosok emlékeztetnek arra, hogy az utóbbi időben a kormány megakadályozta több kereskedelmi szerződés megkötését a Szovjetunió kül- és belkereskedelmi szervezeteivel. Hangsulyozva e szerződések előnyösségét, a levél szerzői kidomboritják, hogy ez az álláspont tarthatatlan. A gyáriparosok elitélik a konzervativ kormány politikáját a szovjet kőolaj importálásának kérdésében. Mint ismeretes, a Szovjetunió részben kőolajban fizetné ki az angol hajógyáraknál tett megrendeléseit. „Vajon mennyi munkanélküli kellene legyen a hajóiparban ahhoz, hogy ésszerü politikát folytassunk?" — teszik fel a kérdést a levélirók.

NATO hadgyakorlatok az Atlanti-óceánon

LONDON. (Agerpres).

Az angol hadügyminisztérium bejelentette, hogy az Atlanti-óceánon jelenleg közös hadgyakorlatokat tartanak a NATO tengeri és légi katonai erői. A hadgyakorlatokon részt vesz Anglia, Kanada, Franciaország, Nyugat-Németország, Hollandia, Norvégia és Portugália.

A szónok

(Folytatás a 2. oldalról)

Tase kövémeredve mutatta meg a levelet Nästratenak:

— Most mit csináljunk?

Nästrate duzzadt orra ugy kivörösödött, mint egy lámpa. Megvakarta a tarkóját, majd olyan ember módján szólalt meg, mint aki nem ismer akadályt:

— Majd kijavitja odaát, nagyságos uram.

Tase ugy érezte, hogy egész vére a szivére tódul. Persze, hogy nincs más hátra; odaát kell helyrehoznia azt, amit itt akaratlanul elrontott. Gyorsan kocsiba szállt és negyedóra mulva már ott is volt a IV. választó kerületbeli „Apolon" gyülésterem előtt.

Zsufolt terem, benne szörnyüséges lárma, a türelmetlenség zsivaja. Ebben a kerületben rengeteg volt a kocsmáros, azok pedig tudják, hogyan kell gyülésre menni. A Tase első szavaira kitörő orditás majdhogy a levegőbe nem emelte a mennyezetet. A gyülekezet közepén egy rozoga alak — hosszu bajusza mintha öszsze lett volna bogozva a füle mögött — mindegyre azt süvitette: „Éééljen Tase! Éljen Tase!" De Nästrate felemelte fütykösét: „Csend legyen!" — és néhány pillanatra elcsendesedtek. Más szavakkal, más fordulatokkal Tase itt is ugyanoda lyukadt ki: ők minden, a többi semmi. És kisvártatva ujra azt érezte, hogy el tudna igy szónokolni órahosszat, kettőt is, akár egy hétig; közben gondolatai másfelé jártak... Be kellett fejeznie. De éppen ez az, ami nehéz; amit tulnan mondott, azt itt most visszájára kell forditani. Végre is, gondolta Tase, a szavak olyanok, akár a kesztyü, az is, fonákjára kiforditva is használható, ha az ember nem törődik azzal, hogy mit mondanak róla mások.

Jól kihuzta magát a redingotjában:

— ...Igy hát, szeretett barátaim, meg kell még emlitenem egy dolgot, még pedig azt, hogy választási győzelmünk jelül a Csillagot választottuk. Ehhez tartsátok magatokat, a mi jó csillagzatunkhoz, amely örökös ragyogással őrködik pártunk felett; a Csillaghoz tartsátok magatokat, mert amint tudjátok, mindegyikünknek megvan a maga csillaga, amely a magasságból reánkveti szerencsehozó sugarát; tartsatok ki a Csillag mellett, mert amikor az feltünik, kiderül az ég, a felhők eltakarodnak. A mi Csillagunk vezessen hát benneteket, testvérek, miként a mágusokat is ama titokzatos csillag vezette el a jászolhoz, amelyben a Megváltó született! És ne feledjétek, hogy amig mi a fény sugarát követjük, ellenfeleink a Keresztet választották jelülkül. A Keresztet, amelyet az eladó házakra szoktak rápingálni (eladó az ő lelkük is); a Keresztet — azt a jelet, amelyet a gonosztevők hátába égetnek; a Keresztet — a Vöröskeresztet, amely betakarja a harcban kidülteket és a sebesülteket: a Keresztet, amely a hallgatásra emlékeztet, a temetők némaságával Vessetek hát keresztet reájuk és bizzátok sorsukra őket!"

Kinyujtott kézzel, rettentő pillantással fejezte be Tase: valósággal mennydörgött hozzá a hangja:

„A holtak a holtakkal, az élők az élőkkel!"

A MOZIKBAN vetitik

DOZSA GYÖRGY filmszinház: Bátran előre. NICOLAE BALCESCU filmszinház: Az elnök — közép csatár. HERBAK JANOS filmszinház: Rosita. I. L. CARAGIALE filmszinház: A 713. as leszállást kér. IFJUSAGI filmszinház: Derüs mosolyért. PROGRESUL filmszinház (Ujarad): Lányok. SOLIDARITATEA filmszinház (Gáj): Szabad szél. MAKSZIM GORKIJ filmszinház (Mikelaka): Két szék közt a pad alatt. ILIE PINTILIE filmszinház (Mosóczy-telep): Tiz lépés kelet felé.

★

A színház bemutatja

VASARNAP, február 24-én 10 órakor: Ce inseamnă să fii onest, 15,30 órakor: A trela, patetică, 19,30 órakor: Ce inseamnă să fii onest.

★

A Pichindel bábszínház MUSORA

VASARNAP, február 24-én délelőtt 10,30-kor: Cinci săpămini în balon.

VASARNAP, február 24-én délután 4 órakor Zmeurel si Zmeurica.

Az Állami Filharmónia műsora

Ifjúsági hangverseny

Az aradi Állami Filharmónia zenekara vasárnap, február 24-én délelőtt 11 órai kezdettel ifjusági oktató hangversenyt rendez.

Müsoron: **A. Vieru:** Szvit klasszikus stilusban; **Mozart:** A-dur zongoraverseny; **A. Honegger:** Concertino zongorára (bemutató előadás); **J. Brahms:** III. szimfónia.

Vezényel: **Jan Hugo Huss,** közremüködik: **Amirás Gábor** zongoramüvész (Kolozsvár).

KERINGŐ ÉS ROMANCEST

Vasárnap, február 24-én este 7 órai kezdettel, ugyancsak a Kulturpalota nagytermében a szimfonikus zenekar és az énekkar **keringő és románc-estet** tart. Vezényel: **Jan Hugo Huss.**

★

AZ ARADI TARTOMÁNYI MUZEUM

megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken délelőtt 10 és 1 és délután 4 és 7 óra között a Kulturpalotában. Tizenöt látogatónál nagyobb csoportok szerdán, csütörtökön és szombaton délelőtt is felkereshetik a muzeumot.

A muzeum alábbi osztályai tekinthetők meg: ókori történelem és képzőmüvészeti tárlat.

Az RMP I. kongresszusának 15. évfordulója

(Folytatás a 3. oldalról)

elvi alapon való megalakitásának lehetőségét a marxizmus-leninizmus eszméinek zászlaja alatt, a munkásosztály és az összes dolgozók alapvető érdekeinek megfelelően.

A kongresszus, amely csupán néhány héttel azután ült össze, hogy a dolgozók kivivták a teljes hatalmat, a szocialista forradalom egyetemes érvényü törvényeinek Románia konkrét feltételeire való alkotó alkalmazása alapján kijelölte az RMP tevékenységének fő irányait a szocialista épitésre való áttérés időszakában. A kongresszus értékelése az ország politikai és gazdasági helyzetéről kidomboritotta, hogy mig a politikai hatalom a dolgozó parasztsággal szövetséges munkásosztály kezébe ment át, a gazdasági élet kulcspoziciói továbbra is a kizsákmányoló osztályok kezében maradtak. A kongresszus fő célul jelölte ki ennek az ellentmondásnak felszámolását — a szocialista termelési viszonyok meghonositását az iparban. Ez a cél rövidtel a kongresszus után megvalósult a fő ipari termelő eszközök államositása révén. Ugyanakkor, ezzel az előfeltétellel kapcsolatban, a kongresszus feladatul tüzte ki, hogy át kell térni a népgazdaság tervszerü vezetésére, biztositani kell az ország gazdasági fejlődésének gyors ütemét.

Megnyitva a szocialista iparositásnak a szocializmus müszaki-anyagi bázisa megteremtésének távlatát, a kongresszus különösképpen kiemelte a kohászati ipar, a vegyipar, a kőolajipar, az erdőipar fejlesztésének szükségességét. A Kongresszus behatóan elemezte a beruházásokhoz szükséges felhalmozások gyarapitási utjának kérdését és feladatként tüzte ki egy széleskörü akció kibontakoztatását a termelés és a munkatermelékenység növelésére, az önköltség csökkentésére, a munkafegyelem erősitésére, a vállalatok jövedelmezőségének biztositására. „Mindenünk megvan ahhoz — mutat rá a KB politikai jelentése —, hogy eleget tegyünk annak a történelmi küldetésnek, amelyet demokratikus rendszerünk, demokratikus erőink magukra vállaltak: felszámolni gazdasági elmaradottságunkat, előrehaladott ipari-mezőgazdasági országgá változtatni Romániát, és biztositani a dolgozó tömegek magas életszinvonalát".

A kongresszus ugyszintén megvitatta a munkás-paraszt szövetség — a népi hatalom tartós alapja — szüntelen erősitésének kérdéseit; a KB politikai jelentése hangsulyozta annak fontosságát, hogy fejleszteni kell a falusi szövetkezeti mozgalmat, amely elé azt a feladatot tüzték, hogy védje meg a dolgozó parasztság érdekeit. Ugyanakkor kijelentette, hogy gépállomásokat kell szervezni, emelni kell a mezőgazdaság müszaki szinvonalát, meg kell javitani az állami mintagazdaságok tevékenységét.

A teljes államhatalom átvétele a városi és a falusi dolgozók által arra késztette az RMP első kongresszusát, hogy fontos feladatokat jelöljön ki az uj államapparátus felépitésének kiteljesitésére vonatkozólag, olyan helyi államhatalmi szervek megteremtését inditványozva, amelyek bevonják a dolgozók legszélesebb tömegeit a közügyek vezetésébe.

A kongresszus szónoki emelvényéről a párt ujból megerősitette következetes álláspontját a nemzetközi kapcsolatok kérdéseiben — azt az elhatározását, hogy hozzájárul a szocialista országok barátságának és testvéri együttmüködésének erősitéséhez a békés egymás mellett élés elveinek érvényrejuttatásához, a tartós világbéke megteremtéséhez.

Az RMP I. kongresszusa megválasztotta a Párt Központi Bizottságát: az RMP KB főtitkárává Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtársat választották meg.

Az RMP I. kongresszusa óta eltelt időszakban országunkban nagyszerü, megujhodást hozó átalakulások mentek végbe, amelyek alapvetően megváltoztatták Románia arculatát, társadalmának gazdasági és osztályszerkezetét.

Városon és falun egyaránt véglegesen győzött a szocializmus, egyszer s mindenkorra felszámoltunk mindennemü kizsákmányolást és elnyomást. A szocialista iparositás utján biztositottuk a gazdaságfejlesztés szüntelenül felfelé ivelő gyors ütemét, a tömegek életszinvonalának szüntelen emelkedését. A párt iparfejlesztési politikájának gyümölcseit beszédesen példázza az a körülmény, hogy hazánk ipari össztermelése 1962-ben csaknem 8-szorosa volt az 1948 évinek, uj iparágakat teremtettünk, számottevő eredményeket értünk el természeti erőforrásaink célirányosabb hasznositásában. A mezőgazdaság kollektivizálásának befejezése után magasabb fokra emelkedett a munkás-paraszt szövetség. A dolgozók élete egyre bőségesebbé válik. Az RMP I. kongresszusának 15. évfordulóján országunk uj történelmi szakaszban él — az egész nép arra összpontositja erőfeszitéseit, hogy teljesitse az RMP III. kongresszusán a szocialista épités kiteljesitésére kidolgozott programot.

Ez idő alatt szüntelenül nőtt a párt ereje. Lankadatlanul gondoskodva sorainak, egységének és a pártfegyelemnek erősitéséről, kérlelhetetlenül küzdve a párt vonalától való bármely elhajlással szemben, a lenini normák bármely megsértésével szemben, megtisztitva sorait az idegen elemektől, szétzuzva a frakciós, pártellenes csoportosulásokat, a Román Munkáspárt, amelyet elszakithatatlan szálak füznek a dolgozó tömegekhez, ma erősebb, mint valaha. Pártunk több, mint egymillió tagot és tagjelöltet ölel fel, akik a legjobb és legértékesebb munkások, parasztok és értelmiségiek soraiból kerültek ki. A marxizmus-leninizmus eszméihez mélységesen hü pártunk, odaadással szolgálva a dolgozók életbevágó érdekeit bebizonyitotta, hogy méltó a tömegek vezetőjének szerepére az uj társadalmi rend megteremtésének müvében. Az a tántorithatatlan bizalom, amellyel egész népünk követi a pártot, abból a meggyőződésből fakad, hogy a párt politikája helyes s e politika helyességét maga az élet igazolta. Az egész nép erkölcsi-politikai egysége a párt körül a társadalmi haladás hatalmas hajtóerejeként hat.

Egész népünk akaratát és alapvető érdekeit kifejezve a Román Munkáspárt következetesen harcol a szocialista tábor országai testvéri barátságának és egységének erősitéséért, a kommunista világmozgalom összeforrottságának szilárditásáért, a marxizmus-leninizmus zászlaja alatt a béke és a szocializmus diadaláért az egész világon.

Népünk, szoros egységbe tömörülve kipróbált vezetője, a Román Munkáspárt köré, lendületesen dolgozik forradalmi vivmányainak fejlesztéséért, minden erejét a szocialista épités kiteljesitéséért, a kommunizmusba való fokozatos átmenet feltételeinek megteremtéséért folyó harcnak szenteli.

N. Rădulescu

(Megjelent a Scinteia 5911. számában)

AZ ARADI VICTORIA ÓRAGYÁR

Măräsesti utca 46 szám, telefon 37-93.

azonnal alkalmaz

egyetemi tanulmányokkal rendelkező

osztályvezetőket

AZ ARADI I. C. R. T. I.

alkalmaz

két áruszakértőt és egy leltár ellenőrt

Jelentkezni lehet 1963 március 1-ig

Felvilágositásokat az ICRTI személyzeti osztálya nyujt

(Petőfi utca 5 szám)

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala Karl Liebknecht utca 2—4 szám. Telefon: Szerkesztőség: 16-92, 30-87, 33-02. Kiadóhivatal: 28-34. Nyomda: 30-93, 20-77. Tip. IOIL, Arad.